

Regionsudvalgets udtalelse om:

- »Meddelelse fra Kommissionen om Det flersprogede informationsfund«, og
- »Kommissionens forslag til Rådets beslutning om vedtagelse af et flerårigt program til fremme af Fællesskabets sproglige mangfoldighed i informationsfundet«

(96/C 337/08)

REGIONSUDVALGET har

på sin 13. plenarforsamling den 12.-13. juni 1996 (mødet den 12. juni 1996) enstemmigt vedtaget følgende:

under henvisning til

meddelelse fra Kommissionen om Det flersprogede informationsfund og Kommissionens forslag til Rådets beslutning om vedtagelse af et flerårigt program til fremme af Fællesskabets sproglige mangfoldighed i informationsfundet (KOM(95) 486 endelig udg. — 95/0263 CNS);

kommissionens beslutning af 23. november 1995 om at anmode om Regionsudvalgets udtalelse;

regionsudvalgets beslutning af 18. juli 1996 om at overdrage udarbejdelsen af denne udtalelse til Underudvalg 7 »Borgernes Europa, Forskning, Kultur, Ungdom og Forbrugerspørgsmål«;

underudvalg 7's forslag til Regionsudvalgets udtalelse, som blev vedtaget den 27. februar 1996 med Kosmopoulos som ordfører (CdR 6/96 fin);

traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, navnlig denne traktats artikel 128 og artikel 130, stk. 3,

og ud fra følgende betragtninger

- Det Europæiske Råd understregede under mødet på Korfu den 24.-25. juni 1994 betydningen af informationsfundets kulturelle og sproglige aspekter;
- Det Europæiske Råd erindrede på mødet i Cannes den 26.-27. juni 1995 om den sproglige mangfoldigheds betydning for Fællesskabet;
- Overgangen til informationsfundet er af allerstørste betydning for EU's regioner og borgere, da det kan bringe nye fordele;
- Informationsfundet kan effektivt stimulere industrien bag de nye kommunikationsteknologier, idet det byder på nye perspektiver på såvel verdensmarkedet som det europæiske marked, der er præget af sproglig mangfoldighed;
- Overførslen af informationer mellem sprogene bør forbedres og støttes i informationsfundet;
- Fællesskabet bør styrke sprogindustrien ved at anvende den nye informationsteknologi;
- Sprogpolitik hører i EU under medlemsstaternes og regionernes kulturelle kompetence, og enhver fællesskabsaktion skal derfor respektere subsidiaritetsprincippet;
- Bemærkningerne i Regionsudvalgets tidligere udtalelser, navnlig bemærkningerne til meddelelsen »Europa på vej mod informationsfundet — en handlingsplan« og til programmerne »ARIANE« og »INFO 2000«.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Vi lever i en tid, hvor indførelsen af nye former for informations- og kommunikationstjenester medfører dybtgående ændringer i den indbyrdes kontakt mellem mennesker. Disse ændringer hænger sammen med informations- og kommunikationstjenesternes globalisering, multimediernes fremmarch i alle sektorer (ikke kun tv) og den forventede vækst i de interaktive tjenester. Sammenkædningen af billede, lyd og tekst i vore kommunikationsmidler har haft enorme konsekvenser, som kalder på forskning og stillingtagen.

1.2. I vore dages informationssamfund, der i stadig højere grad er baseret på udveksling af synspunkter, tanker, forslag og holdninger, bør alle EU-borgere — uanset deres sproglige tilknytning — garanteres lige adgang til informationskilderne.

1.3. Europas sproglige mangfoldighed omfatter ikke kun fonetiske sprog, men også de europæiske varianter af tegnsprog. Disse kan betragtes som de fleste døves modersmål eller første sprog. Computerteknologi er særlig interessant for tegnsprog, fordi disse er optisk baserede.

1.4. Den sproglige arvs rigdom og mangfoldighed i Europa er en udfordring for Den Europæiske Union. Hvis EU-borgerne skal undgå at blive isoleret eller dårligt og forkert informeret, må man sikre de flersprogede medier fuld støtte, såvel de elektroniske som de trykte.

1.5. Det foreliggende initiativ vil være en betydelig hjælp i forbindelse med udformningen af en fælles EU-kommunikationspolitik, og det vil fremme den økonomiske og sociale samhørighed blandt EU's regioner og gøre det muligt for EU-borgerne at tage mere aktivt og fuldstændigt del i den europæiske integration.

1.6. En sådan politik vil have mange fordele og vil kunne bidrage væsentligt til afskaffelsen af de eksisterende sproglige barrierer.

1.7. Vi befinder os i den tredje sproglige revolution — den hidtil mest omfattende. Computerteknologien forandrer vores måde at kommunikere på. Det må undgås, at den nye teknologis fremmarch går ud over EU's sproglige og kulturelle mangfoldighed.

1.8. Derved risikerer en del af EU-borgerne at miste muligheden for at trække på værdier fra den kulturelle

arv, at deltage i de demokratiske processer og at kommunikere frit med alle niveauer i samfundet.

1.9. Den enkelte borger registrerer økonomiske, sociale og kulturelle forhold omkring sig gennem sproget. Sproget er således med til at sikre demokrati og ytringsfrihed. Kulturlivet er snævert forbundet med sproget, eftersom de enkelte folks kulturelle identitet er blevet til gennem sproget. Problemet bør derfor løses godt og grundigt.

1.10. Det europæiske informationssamfund skal forblive flersproget. Der er ingen mening i at foreslå at afskaffe personkontrollen ved EU's indre grænser, hvis borgerne ikke kan kommunikere indbyrdes. Det ville derfor være hensigtsmæssigt at iværksætte et lille antal pilotprojekter, der kan lette EU's og medlemsstaternes informationsformidling på visse mindretalssprog med henblik på — når disse projekter har vist deres værdi — at udvide eksperimentet til også at omfatte de øvrige regionale sprog. Disse projekter bør integreres i allerede eksisterende programmer og må ikke få økonomiske konsekvenser for de lokale og regionale myndigheder.

1.11. Bevarelse af den sproglige mangfoldighed i Europa forudsætter samtidig en velvillig indstilling i befolkningen over for flersprogethed. Det er lettere at nå frem til reel sameksistens mellem forskelligsprogede borgere, hvis samtlige kommunikationspartnere er villige til at lære hinandens sprog. Den Europæiske Union bør bidrage til at fremme flersprogetheden i medlemsstaterne gennem støtteforanstaltninger, som ikke bør være begrænset til den obligatoriske undervisning.

1.12. Udfordringen i det nye informationssamfund består således i at bevare den sproglige mangfoldighed og give alle mulighed for at deltage i den nye udvikling, så de kan få gavn af fordelene og ligestilles i alle gøremål.

1.13. Det er derfor yderst vigtigt, at alle Den Europæiske Unions medlemsstater bidrager til, at den sproglige rigdom og mangfoldighed i Europa bevares. Den Europæiske Unions officielle arbejdsprog bør fortsat anvendes som sådan, og medlemsstaterne bør desuden gennemføre bestemmelserne i det europæiske charter for regional- og mindretalssprog for at sikre de sproglige rettigheder for EU-borgere, der taler andre sprog end de officielle.

1.14. Uddannelsesinstitutionerne kan få stor betydning i den forbindelse, da det er op til dem at give borgerne den nødvendige uddannelse og at medvirke til at placere landets sprog i det internationale informations-samfundets udvikling.

1.15. Såvel den private som den offentlige sektor får større og større betydning ved udviklingen af specialprodukter, der er tilpasset borgernes særlige lokale karakteristika og behov i EU's regioner.

1.16. Endelig er det klart, at man i særlig grad må sørge for, at den ny teknologi og udviklingen i informationssamfundet yder et væsentligt bidrag til bevarelsen af den sproglige mangfoldighed ved at skabe et solidt fundament for udarbejdelsen af forskningsprogrammer og overførsel af knowhow til dette område.

2. Særlige bemærkninger

Regionsudvalget mener især, at den sproglige mangfoldighed kan bevares på følgende måde:

2.1. Massemedierne bør bestræbe sig på at anvende en infrastruktur, der sætter dem i stand til at henvende sig til flere og flere, så et stadigt større antal EU-borgere kan modtage de informationer, de udsender.

2.2. Udviklingen inden for de nye teknologier og tjenester og indførelsen af informationssamfundet skal nødvendigvis være flersproget for at skabe et fælles fundament i et fælles Europa.

2.3. Kommunikationen mellem EU's forskellige tjenester og mellem medlemsstaternes offentlige forvaltninger skal baseres på et sådant flersproget fundament for at lette udvekslingen af informationer gennem passende flersproget oversættelse.

2.4. Man må fremover tilvejebringe den nødvendige infrastruktur for oversættelser i Europa, både hvad angår sprogenes generelle ordforråd, og hvad angår særlige terminologier baseret på begreber, som fastlægges på europæisk eller internationalt plan.

2.5. Borgerne skal bevidstgøres gennem en kampagne ledsaget af uddannelsesprogrammer, for at de kan tage aktivt del i etableringen af et flersproget informations-samfunds grundlæggende struktur. Kampagnen skal samordnes med allerede eksisterende programmer på området.

2.6. EU's medlemsstater bør vedtage fælles bestemmelser, ifølge hvilke det nye informationssamfunds produkter skal være ledsaget af flersprogede vejledninger

på forbrugernes eget sprog, således at disse nemt og uden risici kan tage produkterne i anvendelse.

2.7. Man bør desuden gennem direktiver sikre, at også produkter, der indføres i EU, skal være ledsaget af vejledninger på de sprog, der anvendes i salgsområdet.

2.8. Der bør oprettes internationale samarbejdsorganer, der skal sørge for, at det flersprogede system og dets regler overholdes.

2.9. Programmet er åbent for alle europæiske sprog, uanset om de nyder officiel anerkendelse i EU eller i medlemsstaterne. Dette er ikke ensbetydende med, at ethvert sprog kan få rang af officielt sprog eller EU-arbejdssprog, men det skal sikre, at alle EU-borgere uanset deres sproglige tilknytning får adgang til de fordele, som den tekniske udvikling inden for informatik og kommunikation vil medføre.

2.10. Regionsudvalget mener, det er nødvendigt at ændre forslaget til Rådets beslutning, således at Regionsudvalget inddrages formelt i den interinstitutionelle beslutningsproces. Følgende betragtning bør således tilføjes i forslaget: »under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse«, og i artikel 6 bør »og det Økonomiske og Sociale Udvalg« ændres til »Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget«.

2.11. Efter Regionsudvalgets mening er de foreslåede EU-bevillinger til gennemførelsen af programmet utilstrækkelige og risikerer at sætte udfaldet af programmet på spil. Det foreslår derfor en fordobling af bevillingerne og en prioritering af de aktionslinjer, hvor indførelsen af rammesystemer er vigtigst, som f.eks. i netværket af sprogdata-baser (aktionslinje 1) og sprogværktøjer til kommunikationsforbedring i den offentlige sektor (aktionslinje 3).

2.12. I Kommissionens forslag betones medlemsstaternes og regionernes ansvar for udviklingen af sprogdata-baser og særlige værktøjer for netop deres sprog. Medlemsstaternes og regionernes økonomiske ressourcer såvel som den økonomiske interesse varierer fra sprog til sprog. Regionsudvalget mener, det er nødvendigt at

indføre sproglig solidaritet i EU. Solidariteten kan finansieres gennem EU's regional- og strukturfonde.

2.13. Endelig sætter Regionsudvalget på grundlag af forslagene i programmet spørgsmålstejn ved Kommissionens valg af traktatens artikel 130, stk. 3, »industri« som eneste retsgrundlag. Regionsudvalget mener, at retsgrundlaget foruden denne artikel bør være artikel 128 »kultur«. EF-traktatens artikel 130, stk. 3, udgør ikke i sig selv et tilstrækkeligt retsgrundlag, medmindre Kommissionens meddelelse kun behandler de økonomiske aspekter af den sproglige mangfoldighed. Hvis det derimod drejer sig om at understøtte sprogene som kulturelle nøgleelementer, bør retsgrundlaget være artikel 128 i samme traktat, som kræver enstemmighed i Rådet.

3. Konklusioner

3.1. Skal indførelsen af det flersprogede samfund krones med held, kræves en realistisk og rationel planlægning, en sammenstilling af synspunkter og et perfekt samarbejde mellem producenter og formidlere af informationstjenester samt leverandører af midler, tjenester og systemer til forarbejdning af sproglige særtræk. Man bør bl.a. tilskynde til samarbejde og opstille rammer på EU-plan, som aktiviteter på regionalt og nationalt plan kan foregå under. Det er dog en forudsætning, at man først gennem undersøgelser identificerer eventuelle problemer og lader løsningerne på disse danne udgangspunkt for gennemførelsesforanstaltninger.

3.2. Efter Regionsudvalgets mening er det nødvendigt med en sådan tilgang for at undgå spredt fægtning og indbyrdes modstridende aktiviteter. Det understreger dog, at risikoen er stor, og at denne vokser ved for små EU-bevillinger.

3.3. Da indførelsen af sproglig solidaritet i Europa desuden vil få økonomiske konsekvenser for regioner med stort behov for udvikling af den sproglige infrastrukt-

tur, navnlig inden for turisme og i forbindelse med markedsføring af deres produkter, opfordrer Regionsudvalget såvel de nationale myndigheder som EU til at bruge en passende del af strukturfondsmidlerne til iværksættelse og gennemførelse af det pågældende program, som i mange regioner kunne bruges til at styrke igangværende projekter.

3.4. Regionsudvalget mener desuden, at internationalt samarbejde vedrørende sproglig infrastruktur og oversættelsesværktøjer kan indgå i EU's store økonomiske og tekniske samarbejdsprogrammer med de central- og østeuropæiske lande, med Middelhavslandene osv. med henblik på at fremme udviklingen i tredjelands nationale og regionale strukturer og styrke disse strukturers forbindelse til EU's infrastruktur.

3.5. Endelig henleder Regionsudvalget opmærksomheden på, at programmet er et udtryk for, at EU ser det som en vigtig opgave og som sin ambition at stimulere industriel vækst i Europa — og altså ikke først og fremmest er baseret på borgernes og de lokale og regionale myndigheders direkte formulerende behov.

Det ønsker desuden at pege på et aspekt i Kommissionens meddelelse, som ikke er tilstrækkelig belyst og gennemtænkt:

Elektroniske systemer er fortrinlige til at systematisere, generalisere og udsprede termer, glossarer, ordbøger og andre standardiserede former for information. De er først og fremmest nyttige værktøjer til bearbejdning af et generelt, klassificeret og nøje defineret materiale. Sprog og sproglige udtryk er derimod et kulturel fænomen, der er tæt knyttet til den kulturelle sfære, hvor de anvendes. Mens elektroniske systemer er baseret på forenkling, er de sproglige systemer baseret på en rigdom af nuancer og udtryk.

Regionsudvalget understreger således, at det fremlagte program ikke i tilstrækkelig grad har taget hensyn til disse to aspekter, og foreslår, at Kommissionens meddelelse følges op af en debat, der mere tilbunds-gående informerer om og fokuserer på uforenligheden af programmets to målsætninger.

Bruxelles, den 12. juni 1996.

Pasqual MARAGALL i MIRA

*Formand for
Regionsudvalget*